

Замість передмови

УДК 371.13

Катерина Колеснік, Ірина Лапшина

м. Вінниця

Кафедра дошкільної освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

СТИМУЛЮВАННЯ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ІНТЕРЕСУ ДО ДИТЯЧОЇ КНИГИ Й ЧИТАННЯ

Анотація. У статті узагальнений досвід колективу викладачів і студентів факультету дошкільної і початкової освіти імені Валентини Волошиної Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського щодо стимулювання у студентській молоді інтересу до дитячої книги й читання, названо низку заходів, що викликали максимальне зацікавлення у читачів.

Ключові слова: майбутній педагог, стимулювання інтересу, дитяча книга, читання твору.

Abstract. The article summarizes the Faculty of Preschool and Primary School Education teachers and students team experience in stimulating interest to children's books and reading among student youth, and names a number of measures that aroused maximum interest among readers.

Key-words: future teacher, stimulation of interest, children's book, reading the work.

Студентська науково-практична конференція «Українська дитяча література: здобутки й перспективи розвитку»-2023 відзначає перший ювілей. П'ять років тому (2 квітня 2019 року) ми вперше широким колом поціновувачів дитячої літератури зібралися у стінах Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, аби відсвяткувати День дитячої книги, зустрітися з улюбленими майстрами художнього слова, обмінятися інформацією про новинки дитячої літератури, поділитися враженнями від прочитаного, результатами своїх наукових пошуків [3]. Тоді ще не було карантинних обмежень, не було війни – наше перше наукове зібрання було з відчуттям родинності, радості від спілкування з друзями й улюбленими

педагогами, пошаною до світу дитячої літератури. До студентів факультету дошкільної і початкової освіти імені Валентини Волошиної та факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького педуніверситету доєдналися студенти і викладачі Барського й Вінницького педагогічних коледжів, вчителі початкової школи закладів освіти Вінниччини.

Найкращі враження від святкування Дня дитячої книги стали поштовхом до рішення про щорічне проведення студентської науково-практичної конференції регіонального статусу за проблематикою дитячої літератури.

Минуло п'ять років. Тепер усе не так, бо в Україні триває повномасштабна війна з російською федерацією. Але ворог не зламає нас, не зруйнує наше прагнення до досконалості, до пошуку нових перспектив і сучасних технологій. Слава Збройним Силам України! Ціною життів наших мужніх захисників вони дають нам можливість професійно розвиватися, реалізовувати наукові задуми, доводити чесноти українського характеру – наполегливість, незламність, оптимізм.

31 березня 2023 року ми організували ювілейну віртуальну зустріч – студентську науково-практичну конференцію-2023! До нас приєдналися наші колеги-викладачі і студенти спеціальності «Початкова освіта» Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, студенти педагогічного факультету Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Коло шанувальників дитячої літератури ширшає, дослідження майбутніх педагогів стають більш цілеспрямованими, предметнішими, глибшими, з урахуванням запитів сучасного періоду розвитку освіти в Україні. Як і раніше, ми відкриті до наукових контактів, організуємо спільні заходи, ділимося результатами літературознавчих і педагогічних досліджень [1; 2]. Ми єдині, як ніколи! Ми разом навчаємося і досліджуємо, експериментуємо і відкриваємо для себе нове!

Студентам факультету дошкільної і початкової освіти імені Валентини Волошиної Вінницького педуніверситету є чим поділитися з однодумцями. Протягом 2022-2023 рр. проведено чимало заходів, метою яких було

стимулювати інтерес майбутніх вихователів ЗДО і вчителів початкової школи до надбань української дитячої літератури, усвідомлення ролі й місця дитячої книги у становленні особистості громадянина України XXI століття. Усією родиною факультету в різноманітних формах ми відзначали День рідної мови (8 лютого), День дарування книги (14 лютого), Міжнародний день театру (23 березня), Всесвітній день дитячої книги (2 квітня), День авторського права (23 квітня), День слов'янської писемності (24 травня), Всесвітній день книговидання та книгопоширення (28 травня), Міжнародний день друзів (9 червня), Всесвітній день бібліотек (30 вересня) та інші ювілейні дні.

Так, до відзначення ювілею видатного просвітителя, філософа, педагога Григорія Савича Сковороди за ініціативою доц. Комарівської Н.О. на факультеті проведений конкурс на краще читання байок українського мудреця. Студенти I-II-х курсів спеціальностей «Дошкільна освіта», «Початкова освіта» виявили неабиякий інтерес до його творів, прагнення продемонструвати артистичні здібності, спроможність у виразному декламуванні. Найбільшу глядацьку прихильність (вподобайки) і позитивні відгуки отримали Ірина Вербицька, 1 АПА – I місце; Каріна Мацнева, 1 БПМ – II місце; Наталія Бендовська, 1 АПА – III місце. Заохочувальні призи за майстерне виконання байок Григорія Сковороди й інтерес до філософських роздумів також отримали студенти: Валерія Бернада (1АПА), Вероніка Цуканова (1АПА), Аліна Дмитришена (1АПА), Світлана Карасьова (1БПМ), Вікторія Решовська (1БПМ), Анастасія Гаврилюк (1БПМ), Анжеліка Яковлева (1БПМ), Дар'я Гладиборода (1БПМ), Тетяна Ромко (1БПМ) [4].

На факультеті дошкільної і початкової освіти імені Валентини Волошиної понад тридцять років проводився конкурс новорічної казки для студентів-першокурсників. На зустрічах випускників ми завжди емоційно згадували оригінальні казки деяких студентських груп, несамовиту артистичність яскравих студентів. На жаль, кілька останніх років через карантинні обмеження й воєнний стан це літературно-музичне свято не проводилося. Цієї зими, під час тривалих зимових канікул, студенти самі подали ідею оновленого формату –

онлайн-конкурс, конкурс відеоказки. Режисерські й артистичні здібності наших молодших вихованців отримали максимальну підтримку викладачів і студентів старших курсів факультету. Усі ми із задоволенням переглянули як постановку народних казок («Лисичка і Журавель»), так й інсценування авторських творів («Біда навчить» Лесі Українки). Оригінальними виявилися і казки, створені літературним талантом наших студентів («Чарівна сила дружби», «Казка про Зайчика та його дивовижні пригоди», «Про дружбу Осені й Зими» та інші). Авторитетне журі не змогло визначити най-найкращих. Такими були усі, хто брав участь у конкурсі відеоказки! Артистичні, оригінальні, талановиті, залюблені у чарівний світ казки, емоційно переконливі, креативно налаштовані! Тому журі відзначило кращих у номінаціях: «Найкраще творче втілення задуму» – 1АПА, «Лаконічність режисерського рішення» – 1 БПМ, «Творча самореалізація» – 1ОДП, «Найкраще акторське виконання» – 2АДП, «Найдружніший акторський склад» – 2РДЛ, «Найоригінальніші сценічні образи» – 2ПДЛ.

Шанобливе ставлення до української мови виховується не лише при усному спілкуванні, значні можливості реалізуються й у писемному мовленні – читанні й письмі. До Дня рідної мови виникла ідея провести фотоконкурс «Читаю я, читає вся моя сім'я». Так ми хотіли підтримати ініціативи завідувачки науково-консультативного центру читання та дитячої книги Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, доцента Ємець А.А., адже харківські студенти предметно досліджують родинні традиції у читанні дитячої літератури кількох поколінь своїх сімей. Викладачі кафедри дошкільної освіти ВДПУ врахували, що сучасне студентство особливо полюбляє фотомистецтво, прагне самореалізації в ньому. Отож і результат не забарився: десятки різноманітних фото у родинному колі з улюбленими або тільки-но прочитаними книгами [4]. Найбільше вподобайок отримали Яна Покотило (92 голоси), Дар'я Макаренко (51 голос), Світлана Печенюк (44 голоси). Так студенти факультету дошкільної і початкової освіти імені Валентини Волошиної довели, що систематично цікавляться дитячою

літературою, цінують дитячі книги, усвідомлюють їх цінність в освітньому процесі сучасних закладів середньої та позашкільної освіти, громадянському зростанні юного покоління свідомих українців.

До дня народження українського генія Тараса Григоровича Шевченка доцент Комарівська Н.О. і старший викладач Колеснік К.А. запропонували студентам взяти участь у літературному вернісажі «Поезія Тараса Шевченка». Поціновувачі декламування залюбки відгукнулися на запрошення. За індивідуальними відеороликами наших майстрів декламації змонтовано кілька відеофільмів, які можна переглянути на сайті кафедри дошкільної освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського [4].

Доцільно згадати й багато інших заходів, що підтримують стійкі читацькі інтереси, формують читацьку компетентність майбутніх педагогів, серед них і спільні заходи з іншими педагогічними вишами України. Але про це буде написано в інших матеріалах студентської конференції-2023.

Отже, стимулювання інтересу до дитячої книги й читання є постійною метою освітнього процесу на факультетах Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, набуває нових організаційних форм відповідно до сучасних запитів студентської молоді, допомагає формуванню у майбутніх педагогів фахових компетентностей для реалізації у закладах дошкільної і середньої освіти.

Література

1. Комарівська Н., Лапшина І., Франчук Г. Літературна освіта дітей дошкільного та молодшого шкільного віку в контексті естетичного виховання // *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія*. Вип. 59. Вінниця : ТОВ Нілан ЛТД. 2020. С.83-88.

2. Лапшина І.М., Комарівська Н.О. Використання елементів сучасних інноваційних технологій у формуванні інтересу до дитячої літератури у дітей дошкільного віку // *II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Інноваційні технології в дошкільній освіті»*. Переяслав-Хмельницький, 28-29 березня 2019р. С. 44-48.

3. Українська дитяча література: здобутки й перспективи розвитку: матеріали I Регіональної студентської науково-практичної конференції (м.Вінниця, 2 квітня 2019р.) / Упор. Лапшина І.М., Віннічук А.П. Вип. 1. Вінниця: ВДПУ. 2019. 160с.

4. <https://www.facebook.com/profile.php?id=100067668098083> – сторінка факультету дошкільної і початкової освіти Вінницького педуніверситету